

There are no translations available.

Бахри гиромидошти хотири олим ва сиёсатмадори чопонӣ, профессор Акино Ютако ҳам дар Тоҷикистон ва ҳам дар зодбун ҳудӣ мутафаккир дар Япония бахшида ба 20-солагии ёдбуди нобигаи бузург бо ҳузури доираи васеи коршиносони илмиву таҳлилгарони дохиливу хориҷӣ ва рӯзноманигорон симпозиуму конференсҳои байналмилалӣ баргузор гардид. Аз ҷумла дар меҳмонхонаи «Шератон» дар шаҳри Душанбе вобаста ба ин ҳаводис мизи муддавар барпо шуд, ки дар он шорехон ва коршиносони соҳаҳои гуногун ширкат намуданд.

Бояд таъakkур дод, ки саҳми профессор Акино Ютако ба ҳайси олими низоъшинос ва мушовири сиёсии Миссияи нозирони СММ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар раванди ба даст овардани сулҳу суботи кишвар назаррас аст. Олими машҳур зимни иҷрои фаъолияти худ дар Миссияи СММ дар Тоҷикистон соли 1998 аз ҷониби аъзоён ва фаъолону пайравони ташкилоти террористӣ ва экстремистии Ҳизби нахзати исломӣ (ТТЭ ХНИ) баъди як соли ба имзо расидани Созишномаи умумии Истиқрори сулҳ ва ризоияти миллӣ ба таври ғочивӣ ба катл расонида шуд. Рӯзи 20-уми июли соли 1998 соати 11:00 вақте, ки автомашинаи кормандони СММ аз самти Ҳавзи Кабуд ба самти ноҳияи Дарбанд ҳаракат мекард, дар мавзеи Фарови ҳудуди деҳаи Ёнур роҳи онҳоро се нафар террористи ҳизби нахзати исломӣ - Мирзомуддин Валиев, Ёқубҷон Дарвешов ва Сайрахмон Довудов гирифта, нозирони СММ - майори поляк Ришард Швезик, майори Уругвай Адолфо Шарпегю ва тарҷумон - ронандаи тоҷик Маҳкамовро дар баробари А.Ютако ҳадафи тирпаронӣ қарор дода, ваҳшиёна ба ҳалокат расониданд.

Ғарҷанде, ки дар қатори баҳалокатрасидгон намояндаи Созмони Миллалӣ Муттаҳид шаҳрванди Полша, майор Ришард Швезик низ буд, вале имрӯз қотилони шаҳрванди Полша – роҳбарону аъзоён ва фаъолони ташкилоти террористӣ ва экстремистии Ҳизби нахзати исломӣ дар он кишвар мақоми паноҳандагӣ гирифтаву онҳо бе мамоният зиндагӣ намуда истодаанд. Ҳурофотпарастӣ, ифротгарой ва таассуби нахзатиҳо дар ҷомеа ҳатарҳои зиёдеро дар дунбол дорад ва ба нобудии шахсиятҳои шинохтаи ҷаҳонӣ оварда мерасонад. Бо дастӣ хунҳорои ТТЭ ХНИ мардумони зиёди бегуноҳ қурбон шудаанд, ки иқомати онҳо дар кишварҳои аврупоӣ ҳатари нобудсозии бузургони илму адаби ҷаҳониро пеш меорад.

Ҳамин аст, ки ТТЭ ХНИ таҳти таъсири андешаҳои тундгароёнаи доираву нерӯҳои

бадхохи дохиливу хориҷӣ қарор гирифта, далатро ба гирдобӣ низоъҳо кашид, ки аксари рохбарони онҳо исломгароёни ифротӣ буда, меҳостанд мардумро бо таҳдиди туфангу шамшер зерӣ таъсири худ қарор диҳанд. Муҳолифони тоҷик, ки зерӣ шиори динӣ-мазҳабӣ, яъне ТТЭ ХНИ фаъолият мекарданд, боиси бадбахтии мардуми бечора гашта, мардуми озодадешу адолатпарвар ва ходимони ҷамъиятиву сиёсии дохиливу хориҷиро бо хурофоту таассуб ба катл мерасониданд. Аз ин рӯ, А.Ютако, ки дар ободии Ватан, сулҳу салоҳ ва ояндаи дурахшони Тоҷикистон сахми арзанда гузошта буд, қурбонии ҷаҳолати ТТЭ ХНИ гашт. Ин хизб дар муқобили халқ қарор гирифта, шахсиятҳои обрумандро, ки бо рафтору фаъолиятҳои онҳо дар миёни ҷомеа мақому эътибори барҷаста доштанд, ғочабар несту нобуд мекард.

Аксари ғочаҳои катлу қурбонӣ бузургони илму адаб ва номиғаҳои ҷаҳонӣ дар Тоҷикистон маҳз аз ҷониби ТТЭ ХНИ бо ҷаҳолату пешдоварии шахсони рӯхонӣ ва ё гурӯҳи одамони ба он наздик ба вучуд омадааст.

С.Ориёнфар